

Muistio

Meri-Lapin seutukunnan vapaaehtoistoiminnan keskustelu- ja verkostoitumistilaisuus

Aika: 18.11.2009, klo 16.30-20.30

Paikka: Keminmaan kirjastotalo, Väylätie 6

Kaikille avoimessa verkostotilaisuudessa keskusteltiin alustajien johdolla vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä Meri-Lapissa sekä yhteistyömahdollisuuksista alueen eri toimijoiden kesken.

Ohjelma: **ALUSTUKSET:** Tuula-Huttunen Koivumaa, Satu Kujala, Ulla Grönlund, Jari Vesa
TYÖRYHMÄTYÖSKENTELY:

- 1) Sektorirajat ylittävän yhteistyön hyödyt ja haasteet
- 2) Työyhteisöjen vapaaehtoisohjelmat
- 3) Konkreettinen vapaaehtoistoimintaan liittyvä yhteistyö Meri-Lapissa 2010-11

Tuula Huttunen-Koivumaa, Satu Kujala: *Järjestölähtöinen auttamistyö ja vapaaehtoistoiminta*

Ks. liitteenä diaesitys, jossa aiheena

- 2009-2011 kehitetään järjestölähtöistä auttamistyötä seudullisena koordinoituna järjestöjen yhteistoimintana
- Päämääränä on rakentaa seudullinen tukiverkosto, kehittämällä toimintamalli, jossa järjestöt, julkinen sektori, oppilaitokset ja yritykset kehittävät ja toteuttavat yhdessä auttamistyötä
- Tavoitteena on mm. vapaaehtoistoiminnan merkityksen ja mahdollisuuksien nostaminen yleiseen tietoisuuteen, järjestöjen huomioonottaminen alueen kehittämishankkeissa ja jo olemassa olevan vapaaehtoistoiminnan kokoaminen ja yhdistäminen verkostoyhteistyön avulla, niin että toiminta tukee paikallisyhdistysten toimintaa.
- 2012 -2015 kehitetään järjestölähtöistä auttamistyötä osana seudullista / alueellista hyvinvointipolitiikkaa
- Nyt keskitytään selvityksen / kartoituksen kokoamiseen yhdistysten toiminnasta ja järjestölähtöisen auttamistyön muodoista, jonka perusteella päätetään jatkotoimenpiteistä. Lapin yliopisto on mukana selvityksen tekemisessä. Selvityksellä voidaan tuoda esille vapaaehtoistoiminnan muotoja, roolia ja merkitystä seutukunnassa.

Ulla Grönlund: *Eurooppalainen ja kansallinen vapaaehtoistoiminnan kehittäminen*

Ks. liitteenä diaesitys, jossa aiheena

- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen edellyttää perinteisten sektorirajojen ylittämistä ennakkoluulottomasti. sektorirajoja ovat esim. julkinen/yritys/järjestösektori, sosiaali- ja terveys/nuoris/liikunta/kulttuuri, pohjoinen/etelä, isot/pienet järjestöt, nuoret/vanhat jne.
- Visio: Suomeen tarvitaan valtakunnallinen sekä useita paikallisia vapaaehtoistoiminnan tukikeskuksia

- Eurooppalaisia hyviä käytäntöjä kannattaa käyttää apuna suomalaisessa kehittämistyössä
- Valtakunnallinen vapaaehtoistoiminnan strategiahanke: kehittämisprosessi, jossa ruohonjuuritason toimijat ympäri Suomen ovat olleet mukana v. 2007 lähtien
- Eurooppalaisen kehittämisverkoston kehittämisteemoja ovat esim. 2011 vapaaehtoistoiminnan vuosi, EU:n valkoinen kirja, vapaaehtoistoiminnan tilastointi, EU:n jäsenmaiden välinen yhteistyö
- Valtakunnallisen verkoston yhteisiä kehittämisaiheita ovat mm. hyvien käytäntöjen kokoaminen, valtakunnallinen verkoston kokoaminen ja tiedottaminen, koulutus- ja tutkimusosaaminen kokoaminen, valtakunnallinen välityspalvelu, yritys- ja kuntayhteistyön kehittäminen
- Meri-Lapin Majakan ja Kansalaisareena ry:n välinen yhteistyö, joka tähtää III-sektorin, yrityssektorin sekä julkisen sektorin uuteen yhteistyöhön

Jari Vesa: Innovoinnin ihmeellinen maailma

- Mukana YLE:n innovaattorikoulutuksessa.
- Innovointi tarkoittaa uuden idean viemistä konkretiaan.
- Kaikkea ei tarvitse tehdä kuten on aina ennen tehty, vaan voi miettiä, minkälaisen uuden näkökulman ajatteluun ja toimintaan voisi ottaa.

TYÖRYHMÄT

1. Sektorirajat ylittävän yhteistyö

Ketä toimijoita vapaaehtoistoiminnan kehittäminen koskettaa?

- Järjestöjä
- Liittoja
- Yhdistyksiä
- Yhdistysten jäseniä
- Kansalaisia ja kuntalaisia
- Kuntaa/kaupunkia ja sen organisaatioita
- Kaikkia vapaaehtoisia
- Ikäihmisiä

Mitä hyötyä on vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä yhteistyöstä eri toimijoiden kesken? (Esim. yhdistysten kesken, yhdistysten ja julkisen sektorin kesken, yhdistysten ja yritysten kesken?)

- Yhteistyö järjestöjen kanssa voi tuoda yrityksille asiakkaita
- Yhdistysten toiminta täydentää julkisen sektorin toimintaa
- Yhdistysten yhteistyöstä synergiaetuja – yhteistyössä on voimaa
- Verkostoituminen
- Resurssisäästöjä ja taloudellista hyötyä
- Yritysten imago paranee
- Toimijat oppivat uutta
- Tiedonvaihto ja tiedon välitys paranee
- Yhteisöllisyys lisääntyy
- Erilaisuudet kohtaavat
- Uudet ideat ja erilaisuuden kohtaaminen virkistää omaa toimintaa
- Syrjäytymisen ehkäisy

- Sosiaalisen tarpeen täyttyminen vuorovaikutuksesta

Mikä estää / haittaa / heikentää yhteistyötä tällä hetkellä?

- Yhteisöllisyyden puute
- Erilaisuuden kohtaaminen vaikeaa
- Kohtaamisen mahdollistavat tilat puuttuvat

2. Työyhteisöjen vapaaehtoisohjelmat

KS. liitteenä diaesitys ja lyhyt esite vapaaehtoisohjelmista, jossa aiheena a) mitä ne ovat? b) Mitä hyötyä niistä on ja kenelle? c) Työryhmäkysymykset ja pohdittavaa

- Työyhteisöjen vapaaehtoisohjelmat ovat työnantajan tukemaa työntekijöidensä vapaaehtoistoimintaa yhteisöissä ja yhdistyksissä
- Voi tapahtua työajalla, sen ulkopuolella, liittyä työtehtäviin tai ammatillisiin taitoihin tai johonkin aivan muuhun.
- Vapaaehtoistoimintaan voi osallistua yksin tai tiimissä.
- Hyödyt työnantajalle, työntekijälle tai lähiyhteisölle – ks. tarkemmin liite.
- Työyhteisöohjelmat voivat olla reitti vaikuttaa: Jos esim. päättäjät osallistuvat vapaaehtoistoimintaan, he kuulevat kansalaisten mielipiteitä ja näkevät heidän elämänsä

Mitä työyhteisöjen kanssa voitaisiin tehdä Meri-Lapissa:

- Tempaus yritysten kanssa
- Tavoitteena aktivoida ihmisiä
- Hyötynä yrityksille: vapaaehtoistoiminta tukee jaksamista työssä, vuorovaikutus yhdistysten ja lähiyhteisön kanssa

Mitä pitää ottaa huomioon / haasteet:

- Tarvitaan aikaa paneutua ohjelmien kehittämiseen
- Pienten yhdistysten on vaikea yksin kehittää toimintaa, johon monen työyhteisön työntekijät voivat osallistua vapaaehtoisena. Tarvitaan monta tahoa mukaan.
- Yhdistysten pitää suunnitella yritys yhteistyötä yhdessä
- Yhden toimijan/ yhdistyksen pitää ottaa päävastuu koordinoinnista ja organisoinnista. Jonkun pitää olla valmis toimimaan hieman muidenkin puolesta.
- Tieto vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista pitää saada yhteen paikkaan (esim. koordinoijalle)
- Aloite pitää tulla järjestöiltä
- Vapaaehtoistehtävät, johon työyhteisön työntekijät voivat osallistua, pitää olla selkeät
- Tarvitaan keskustelua yhdistysten ja yritysten välillä
- Pitää käydä keskustelua myös siitä, mitä vapaaehtoisuus on
- Jonkun pitää vieraila yrityksissä kertomassa vapaaehtoistoiminnasta
- Mahdollisuus osallistua vapaaehtoistoimintaan pitäisi olla jatkuva
- Mahdollisuus työntekijöille valita itselleen mielekästä toimintaa
- Kokemuskouluttajat käyttöön
- Tunteisiin vetoavaa toimintaa!
- Konkreettinen tekeminen tärkeää
- Pieniä firmoja helpompi lähestyä

- yhdistysten pitää rakentaa brändi/tuote, jolla lähestyä yrityksiä
- Yhdistysten pitää osata tarttua johonkin trendikkääseen aiheeseen, jota tarjota työyhteisöille
- Voitaisiin tarjota vapaapäivä omaishoitajalle, kun joku tulisi vapaaehtoisena häntä tuuraamaan
- Laadun varmistus / osaaminen tärkeää

Ketä pitäisi saada mukaan

- Seurakunta
- Kunnat
- Päätäjät

3. Konkreettinen vapaaehtoistoimintaan liittyvä yhteistyö Meri-Lapissa 2010-11

Mitä yhteisiä haasteita Meri-Lapin vapaaehtoistoimijoilla on? Mihin voitaisiin tarttua yhdessä?

- Rekrytointi
- Vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden parantaminen
- Vapaaehtoistoiminnan viikko
- Julkilausuma vapaaehtoistoiminnasta
- Vapaaehtoistoiminnan ”paketointi” mielenkiintoiseksi kaikille
- EU:n vapaaehtoistoiminnan vuosi 2011 ja näkyvyys Meri-Lapissa
- Kaiken toiminnan yhteinen tavoite: aktiivisuuden ja vapaaehtoisuuden lisääntyminen

Ketä mukaan suunnitteluun ja toimintaa

- Uusia toimijoita pitäisi saada mukaan – heitä pitää lähestyä konkreettisilla yhteistyöehdotuksilla ja ideoilla.
- Oppilaitokset
- Seurakunta
- Alueen kunnat
- YLE ja muu alueen media

MITEN TÄSTÄ ETEENPÄIN?

Valittiin seutukunnan yhteiseksi kehittämisteemaksi ”Eurooppalainen vapaaehtoistoiminnan vuosi 2011”.

EU:n Komissio valitsee vuosittain jonkin juhlateeman, ja vuonna 2011 se on vapaaehtoistoiminta. Tästä voidaan saada nostetta myös paikalliseen toimintaan. Miten teemavuosi voisi näkyä Meri-Lapin alueella? Sitä lähdetään yhdessä suunnittelemaan – suunnittelulle on aikaa koko ensi vuosi.

Tavoitteena voi olla esim. vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden parantaminen ja roolin esiin tuominen Meri-Lapissa. Käytännössä kampanja voi olla esim. eri tapahtumia, rekrytointimessut, mediakampanja jne. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan suunnittelemaan ja organisoimaan yhteistä toimintaa. Vain mielikuvitus on rajana! Kutsutaan ensimmäiseen suunnittelupalaveriin uusia toimijoita (esim. kunnat, SRK jne.)

Varaa kalenteriin jo nyt: Majakka ry kutsuu kaikki innokkaat mukaan ensimmäiseen suunnittelutilaisuuteen torstaina 28.1.2009